

8 Δεκεμβρίου 1974

Η Ελληνική Δημοκρατία

Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας που σχηματίστηκε από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, όταν κατέρρευσε η χούντα των συνταγματαρχών ([βλ. 23.7.1974](#)), συμπληρώθηκε στις 26 Ιουλίου του 1974 και βρέθηκε μπροστά σε μύρια προβλήματα. Το ΝΑΤΟ, η Τουρκία και η κατάσταση στην Κύπρο ήταν θέματα που έκαιγαν. Στο εσωτερικό, προείχε η δημιουργία του νομικού πλαισίου για τη μετάβαση στη δημοκρατική νομιμότητα. Την 1

η

Αυγούστου, η κυβέρνηση επανέφερε σε ισχύ το σύνταγμα του 1952, με εξαίρεση τις διατάξεις που αναφέρονταν στο πολίτευμα.

Στις 4 Οκτωβρίου, προκήρυξε εκλογές για την ανάδειξη αναθεωρητικής βουλής (με αρμοδιότητα να αναθεωρήσει το σύνταγμα). Στις 8, η κυβέρνηση εθνικής ενότητας παραιτήθηκε για να αναλάβει, από τις 9 του μήνα, υπηρεσιακή κυβέρνηση. Μια σειρά νέα κόμματα πήραν νομική υπόσταση, το επόμενο δεκαήμερο: Στις 11 το ΠΑΣΟΚ (Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα) με πρόεδρο τον Ανδρέα Παπανδρέου και χρώμα το πράσινο. Στις 14 η ΝΔ (Νέα Δημοκρατία) με αρχηγό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή και χρώμα το γαλάζιο και η ΕΑ (Ενωμένη Αριστερά) με πρόεδρο τον Ηλία Ηλιού και χρώμα το κόκκινο. Και στις 19, η ΕΚ-ΝΔ (Ένωση Κέντρου - Νέες Δυνάμεις), που αργότερα μετονομάστηκε σε ΕΔΗΚ (Ένωση Δημοκρατικού Κέντρου), με αρχηγό τον Γεώργιο Μαύρο και χρώμα το πορτοκαλί.

Οι πρώτες από τον Φεβρουάριο του 1964 ελεύθερες εκλογές έγιναν στις 17 Νοεμβρίου του 1974, πρώτη επέτειο της σφαγής στο Πολυτεχνείο. Η ΝΔ κυριάρχησε με 54,37% και 220 βουλευτές. Ακολούθησαν η ΕΚ - ΝΔ (με 20,42% και 60 βουλευτές), το ΠΑΣΟΚ (13,58% και 12 βουλευτές) και η ΕΑ (9,47% και 8 βουλευτές). Τα υπόλοιπα κόμματα καταποντίστηκαν. Με απόφαση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, η έναρξη της νέας βουλής αναβλήθηκε για τις 9 Δεκεμβρίου, επομένη του δημοψηφίσματος για το πολίτευμα της χώρας. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός απέφυγε να πάρει θέση στο πολιτειακό, απαγόρευσε σε όσους ανήκαν στη ΝΔ να εκδηλωθούν και σύστησε στους οπαδούς του να ψηφίσουν κατά συνείδηση.

Τη νύχτα της Κυριακής, 8 Δεκεμβρίου του 1974, ο λαός είχε ξεχυθεί στους δρόμους και πανηγύριζε την οριστική νίκη της δημοκρατίας: 69,18% του ελληνικού λαού είχαν ψηφίσει «όχι στη βασιλεία», έναντι 30,82% που ψήφισαν «ναι». Μέσα σε πανηγυρική ατμόσφαιρα, με τους βουλευτές ξενυχτισμένους, έγινε ο αγιασμός της νέας βουλής το πρωί της Δευτέρας, 9 Δεκεμβρίου. Το απόγευμα, πρόεδρος του σώματος εκλέχτηκε ο Κωνσταντίνος Παπακωνσταντίνου. Την επομένη, συμπληρώθηκε η εκλογή του προεδρείου της βουλής και, στις 11 του μήνα, ο Κωνσταντίνος Καραμανλής διάβασε τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησής του. Η τριήμερη συζήτηση επί των δηλώσεων έκλεισε με την ψήφο εμπιστοσύνης που δόθηκε αργά τη νύχτα, 14 Δεκεμβρίου. Τα γεγονότα πήραν τη φυσιολογική τους πορεία:

Ο στρατηγός Φαίδων Γκιζίκης παραιτήθηκε από πρόεδρος της δημοκρατίας στις 15 Δεκεμβρίου. Στις 18, η βουλή εξέλεγε νέο προσωρινό πρόεδρο το μέλος της Μιχαήλ Στασινόπουλο. Στις 7 Ιανουαρίου του 1975, η κυβέρνηση κατέθετε σχέδιο νέου συντάγματος, λαμβάνοντας υπόψη τη λαϊκή ετυμηγορία που με το δημοψήφισμα απαιτούσε πολίτευμα προεδρευομένης δημοκρατίας. Η κοινοβουλευτική επιτροπή για το σύνταγμα ολοκλήρωσε τις εργασίες της στις 28 Μαρτίου. Ακολούθησε ένας μαραθώνιος συνεδριάσεων της ολομέλειας. Στις 7 Ιουνίου του 1975, με το 12^ο ψήφισμα της βουλής, η Ελλάδα αποκτούσε το νέο της δημοκρατικό σύνταγμα. Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στις 9 Ιουνίου, και ίσχυσε από τις 11 του ίδιου μήνα. Ο προσωρινός πρόεδρος παραιτήθηκε. Η βουλή εξέλεξε πρώτο πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, στις 19 Ιουνίου, το μέλος της Κωνσταντίνο Τσάτσο. Ορκίστηκε στις 20 Ιουνίου του 1975.

1626: Γεννιέται η Χριστίνα της Σουηδίας. Εκλέχτηκε από τον λαό βασίλισσα το 1632 και στέφτηκε 12 χρόνια αργότερα, μένοντας στην εξουσία μέχρι την παραίτησή της το 1654. Πέθανε στη Ρώμη το 1689.

1914: Σε ναυμαχία με τους Άγγλους, ανοιχτά της Αργεντινής, βυθίζεται μαζί με τη ναυαρχίδα του ο Γερμανός ναύαρχος, Μαξιμιλιανός Σπέε. Γεννήθηκε το 1861.

1940: Στα πλαίσια της αντεπίθεσης στο αλβανικό μέτωπο, ο ελληνικός στρατός μπαίνει στο Αργυρόκαστρο.

1941: Η Βρετανία και οι ΗΠΑ κηρύσσουν πόλεμο στην Ιαπωνία, μετά την επίθεση στο Περλ Χάρμπορ την προηγούμενη μέρα.

1949: Οι Κινέζοι εθνικιστές εγκαταλείπουν την κυρίως χώρα, μετακινώντας την πρωτεύουσά τους στην Φορμόζα (Ταϊβάν).

1966: Οι ΗΠΑ και η Σοβιετική Ένωση είναι ανάμεσα στις 28 χώρες που συναινούν στην απαγόρευση της χρήσης των πυρηνικών όπλων στο διάστημα.

1966: Στα νερά της Φαλκονέρας, βυθίζεται σε καταιγίδα το ελληνικό φέρι μπόουτ «Ηράκλειον». Πάνω από 200 ζωές χάθηκαν.

1978: Πεθαίνει η Γκόλντα Μέϊρ, η πρώτη γυναίκα πρωθυπουργός του Ισραήλ (κατά την περίοδο 1969 – 74). Είχε γεννηθεί το 1898.

1991: Σε συνάντηση στο Μινσκ, οι ηγέτες της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και της Ουκρανίας, σχηματίζουν την Κοινοπολιτεία των Ανεξάρτητων Πολιτειών.

1995: Η Κίνα ενθρονίζει στο Θιβέτ ένα εξάχρονο παιδάκι ως Πάντσεν Λάμα, στη θέση του εξόριστου Δαλάι Λάμα.

2002: Για δεύτερη σε σύντομο διάστημα φορά οι προεδρικές εκλογές στη Σερβία ακυρώνονται καθώς η προσέλευση των ψηφοφόρων είναι κατώτερη του 50% των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους.

2003: Ανακοινώνεται η ετυμηγορία του δικαστηρίου για τα μέλη της οργάνωσης 17 Νοέμβρη. Αθώοι οι Γιάννης Σερίφης, Αγγελική Σωτηροπούλου, Θεολόγος Ψαραδέλλης και Ανέστης Παπαναστασίου. Ένοχος ως ηθικός αυτουργός ο Αλέξανδρος Γιωτόπουλος. Ένοχοι ως αυτουργοί οι λοιποί.

2004: Ο πρωθυπουργός Κώστας Καραμανλής ξεκινά τριήμερη επίσημη επίσκεψη στη Μόσχα.

2011: Με την κρίση χρέους να απλώνεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και να απειλεί το ευρώ, η σύνοδος κορυφής στις Βρυξέλλες (πλην Βρετανίας) υιοθετεί τις γαλλογερμανικές προτάσεις για στενότερη δημοσιονομική ένωση με αυστηρότατους κανόνες. Το βρετανικό βέτο δεν επιτρέπει την αλλαγή της Συνθήκης της Λισαβόνας, οπότε εγκρίνεται Διακυβερνητική Συμφωνία, που περιλαμβάνει εκχώρηση εξουσιών των εθνικών κυβερνήσεων, και υποστηρίζεται από τα 17 κράτη-μέλη της Ευρωζώνης τα υπόλοιπα εννέα κράτη-μέλη της Ε.Ε. πλην Βρετανίας που οδηγείται σε απομόνωση.

2021: 2021: Ο Όλαφ Σολτς αναλαμβάνει καγκελάριος της Γερμανίας, ως επικεφαλής τρικομματικού συνασπισμού Σοσιαλδημοκρατών, Ελευθέρων Δημοκρατών και Οικολόγων.

Η 8^η Δεκεμβρίου στον πολιτισμό

8 Δεκεμβρίου 1956

Λήγει η 16^η Ολυμπιάδα στη Μελβούρνη

«Είτε δίκαιοι είναι είτε άδικοι οι σκοποί εκείνων που απέχουν, δεν επιτρέπεται να αναμιγνύουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες με την πολιτική», δήλωσε ο πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, Άβερι Μπραντέιτς. Ισπανία, Ολλανδία, Αίγυπτος, Ιράκ και Λίβανος απείχαν καθώς τα αγγλογαλλικά στρατεύματα είχαν κυριεύσει τη διώρυγα του Σουέζ, με τους Ισραηλινούς να επωφελούνται και να καταλαμβάνουν πρόσκαιρα το Σινά. Η Κίνα απείχε, επειδή δεν αναγνώριζε κράτος με το όνομα Ταϊβάν, ενώ η ΔΟΕ δέχθηκε να συμμετάσχουν αθλητές της Φορμόζας (Ταϊβάν) ως μέλη ανεξάρτητου κράτους, αν και δεν δεχόταν ότι υπήρχαν δύο Γερμανίες. Κι ενώ οι Σοβιετικοί μόλις είχαν εισβάλει στην Ουγγαρία, οι ομάδες τους πόλο βρέθηκαν αντίπαλες. Η πισίνα γέμισε αίματα, οι ξυλοδαρμοί κάτω και πάνω από την επιφάνεια του νερού έδιναν κι έπαιρναν και το τελικό σκορ φάνταζε σαν πολεμική ρεβάνς των Ούγγρων επί των Σοβιετικών: 4 – 0! Ο πόλεμος των μεταλλίων ανάμεσα στη Σοβιετική Ένωση και τις ΗΠΑ έληξε με 98 – 78, καθώς οι Σοβιετικοί πήραν πέντε παραπάνω χρυσά και 15 παραπάνω χάλκινα, ενώ στα ασημένια η συγκομιδή έβγαλε ισοπαλία. Οι Ολυμπιακοί αγώνες στη Μελβούρνη της Αυστραλίας έληξαν στις 8 Δεκεμβρίου του 1956.

65π.Χ.: Γεννιέται ο Οράτιος (Κουίντους Οράτιος Φλάκους), ο προστατευόμενος του Μαικήνα μεγάλος Ρωμαίος ποιητής κατά την περίοδο του Οκταβιανού Αυγούστου. Πέθανε το 8 π.Χ.

1865: Γεννιέται ο Φινλανδός συνθέτης Ζαν Σιμπέλιους, διάσημος για τα έργα του «Φινλανδία» και «Θλιμμένο βαλς». Τραγούδησε την εθνική αντίσταση των συμπατριωτών

του κι έγινε εθνικός ήρωας. Πέθανε στις 20 Σεπτεμβρίου του 1957 σε βαθιά γεράματα.

1930: Γεννιέται ο ηθοποιός, συγγραφέας και σκηνοθέτης Μαξιμίλιαν Σελ. Το 1961 κέρδισε Όσκαρ καλύτερης ερμηνείας για τον ρόλο του στην ταινία «Η δίκη της Νυρεμβέργης».

1980: Πυροβολείται θανάσιμα στη Νέα Υόρκη από τον Μαρκ Ντέιβιντ Τσάπμαν, ο Τζον Λένον, πρώην μέλος των «Μπιτλς». Είχε γεννηθεί το 1940.

2016: Σε ηλικία 95 χρόνων, πεθαίνει ο Τζον Γκλεν. Ήταν ο πρώτος Αμερικανός αστροναύτης που πέταξε σε τροχιά γύρω από την Γη (20 Φεβρουαρίου 1962), περίπου έναν χρόνο αφ' ότου (12 Απριλίου 1961) ο Σοβιετικός Γιούρι Γκαγκάριν είχε υπάρξει ο πρώτος άνθρωπος που έκανε διαστημική περιφορά γύρω από τον πλανήτη μας. Ο Γκλεν είχε γεννηθεί στις 18 Ιουλίου 1921.